

PARIJS

à la carte

Wandeling Romeinen en Middeleeuwen

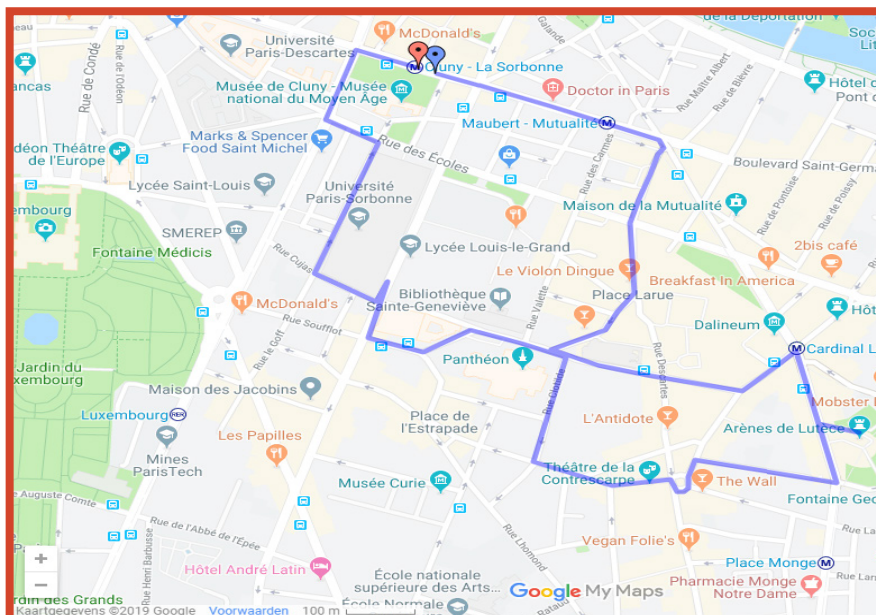
Deze wandeling loopt door het 5e arrondissement

Begin: Metro Cluny-la-Sorbonne

Eind: Metro Cluny-la-Sorbonne

Afstand: 3,3 km

Duur: 2-2,5 uur

Als je vanaf het metrostation komt, zie je op de kruising van de boulevard Saint-Michel en de boulevard Saint-Germain het Musée national du Moyen Âge. Aan de kant van de boulevard Saint-Germain is een tuin aangelegd die is geïnspireerd op de Middeleeuwen. Vanaf de boulevard Saint-Michel zijn resten te zien van een Romeins badhuis uit de 3e eeuw en van fragmenten van beeldhouwwerken uit die tijd.

Loop de boulevard Saint-Germain af in oostelijke richting tot aan de place Maubert.

Dit is de plaats waar in de 13e en 14e eeuw studenten les kregen in de open lucht. Vanaf de 15e tot de 18e eeuw was het een executieplaats, waar onder meer protestanten werden gemarteld en verbrand. Het ging er zo wreed aan toe dat zelfs de paus een protest liet horen. Nu is er drie dagen per week markt op dinsdag, donderdag en zaterdag.

Steek de place Maubert over en ga dan rechts de rue de la Montagne Sainte-Geneviève in (omhoog).

Deze Middeleeuwse straat loopt wat slingerend omhoog en eindigt op de place de l'Abbé-Basset bij het Panthéon. Hier liep vroeger het riviertje de Bièvre. Aan het begin rechts, op nr. 4, staat het foelielelijke politiebureau van het 5e arrondissement, waarin het Musée de la Préfecture de Police huist, met een collectie voorwerpen uit de geschiedenis van de Parijse politie. Aan het eind van de 2e eeuw stonden hier op deze heuvel veel Romeinse

gebouwen: een forum ten noorden van wat nu de rue Soufflot heet, verschillende thermen (waaronder die van Cluny) en een aquaduct. In de Middeleeuwen kwamen daar de verschillende gebouwen van de Sorbonne en het Collège de France bij.

Kruis de rue des Écoles en loop tot aan het pleintje met de fontein met de leeuwen.

Een aardig pleintje met cafés. Links staat het Ministère de l'Enseignement supérieur et de la Recherche, gevestigd in het gebouw van de voormalige Ecole Polytechnique, dat hier sinds 1804 staat. Achter het gebouw is een mooie formele binnentuin, die alleen in het weekend en op feestdagen open is voor het publiek.

Loop door tot aan de place de L'Abbé-Basset.

Links staat de Eglise Saint-Etienne-du-Mont, een kerk gebouwd in gotische en Renaissancestijl. Het is een belangrijke kerk in de geschiedenis van Parijs. In 510 stichtte koning Clovis hier een kerk op verzoek van zijn vrouw en van weldoenster Geneviève, die een grote rol had gespeeld in de bekering van Clovis tot het christendom. Zij werd later heilig verklaard en is de beschermheilige van Parijs.

Clovis, zijn vrouw en Geneviève werden na hun dood begraven in de kerk die in de loop der jaren de abdijkerk Sainte-Geneviève werd. In de 15e eeuw werd die kerk te klein om alle pelgrims te ontvangen die ernaartoe kwamen voor het graf van Sainte Geneviève. Ten noorden van de abdij werd daarom een nieuwe kerk gebouwd, de Saint-Etienne-du-Mont. Van de oorspronkelijke kerk is alleen de Tour de Clovis over, die nu hoort bij het Lycée Henri IV in de rue Clovis.

Het graf van Geneviève werd in 1793 verwoest tijdens de Franse Revolutie en haar stoffelijke resten werden verbrand op de place de Grève (het huidige place de l'Hôtel de Ville) en vervolgens in de Seine gegooid. Een fragment van de steen waarop haar kist stond werd echter later teruggevonden en staat nu als relikwie in de kerk. Je vindt het achterin rechts, in een mooi kappelletje.

De gevel van de Saint-Etienne-du-Mont bestaat uit drie frontons boven elkaar met ernaast een hoge klokkentoren. Binnen staat een mooi orgel uit 1633, een houten preekstoel met bijzonder houtsnijwerk, getorst door Samson, en een prachtig koorhek met bogen en trappen. De graven van Pascal en Racine liggen achter het koor, links en rechts van de entree naar de chapelle de la Vierge.

Sla linksaf de rue Clovis in en ga de tweede straat links in, de rue du Cardinal Lemoine, tot aan de kruising. Sla daar rechtsaf de rue Monge in.

In de rue Clovis staat het Lycée Henri IV. Op het terrein van de school staat nog de tour de Clovis die bij de oorspronkelijke abdijkerk hoorde. Verderop in de rue Clovis staat nog een stuk van de muur die Philippe Auguste omstreeks 1200 rond Parijs bouwde.

Bij de rue Monge nr. 47 kun je door een gangetje de Arènes de Lutèce bereiken,

een Romeinse arena. Hier konden in de 2e eeuw 16.000 mensen kijken naar gladiatorenengevechten en andere spektakels. Nu is het een rustige plek waar de omringende huizen op uitkijken.

Ga terug naar de rue Monge en sla rechtsaf de rue Rollin in (een trap op).

Een rustig, middeleeuws aandoend straatje. Op nr. 14 verbleef Descartes als hij in Parijs was. De rest van de tijd woonde hij in de Nederlanden. Aan het eind van de rue Rollin kijk je tegen het huis op aan de rue Cardinal Lemoine waar Ernest Hemingway vanaf 1921 een paar jaar op de 3e etage woonde met zijn toenmalige vrouw Hadley.

Sla aan het eind van de rue Rollin linksaf naar de place de la Contrescarpe.

Een gezellig pleintje met cafés en een plantsoentje met een fontein en wat bomen in het midden. In de Middeleeuwen was er juist achter dit plein een poort in de muur die Philippe Auguste rond Parijs had laten aanleggen. Buiten die poort was een gracht met daarachter een contrescarpe (de buitenoever van een gracht). Links loopt de rue Mouffetard, een licht hellende straat waar 's morgens winkeliers hun waren buiten in een kraam verkopen. Het is een kleurrijke verzameling met groente, fruit, vis, vlees en kaas.

Steek het plein over naar de rue Blainville en blijf deze straat volgen, die verderop rue de l'Estrapade heet.

In de omgeving van deze straat liepen al in de Middeleeuwen de professoren en studenten van de Sorbonne. Er werd toen veel les gegeven op straat, omdat er nog weinig collegelokalen waren.

Het Lycée Henri IV aan de rechterkant is de beste, meest gewilde en meest veeleisende middelbare school van Frankrijk. Sinds kort heeft het Lycée een speciale klas voor kansrijke leerlingen uit de banlieue. Het gebouw huist voor een groot deel in de abdij van Sainte-Geneviève en werd pas een schoolgebouw tijdens de Franse Revolutie.

Sla voorbij het Lycée Henri IV rechtsaf de rue Clotilde in. Loop achter het Panthéon om de place du Panthéon op.

Op het plein staat het Panthéon, gebouwd door architect Soufflot als nieuwe kerk bij de abdij van Sainte-Geneviève. Lodewijk XV liet het bouwen in 1744, maar het kwam wegens geldgebrek pas af net voor de Franse Revolutie. Van een kerk was toen geen sprake meer; het gebouw kreeg als bestemming een eerbetoon aan de 'grands hommes' van Frankrijk zoals Voltaire, Rousseau, Pierre en Marie Curie en socialist Jean Jaurès. Je kunt de koepel beklimmen.

Aan weerszijden van de toegang naar de rue Soufflot zie je links de Mairie van het 5e arrondissement en rechts de voormalige rechtenfaculteit van de Sorbonne. Aan de noordkant van het plein staat op nr. 10 de Bibliothèque Sainte-Geneviève, waar duizenden boeken en manuscripten bewaard worden uit de voormalige abdij. Tussen 9 en 10 uur 's ochtends kun je een gedeelte van de bibliotheek (de hal en de Labrouste-zaal) bezoeken.

Loop de place du Panthéon af naar de rue Soufflot. Ga rechtsaf de rue Saint-Jacques in.

Ten noorden van de huidige rue Soufflot stond in de Romeinse tijd het Forum. De rue Saint-Jacques was een van de oude Romeinse wegen in deze omgeving.

Andere waren de huidige boulevard Saint-Michel (nu niet meer voor te stellen!), de rue des Ecoles en de rue Cujas. Het was hier in die tijd een heel gewilde en luxe buurt. Ook pelgrims op weg naar Santiago de Compostella liepen over deze weg.

Sla links de rue Cujas in en vervolgens rechtsaf de rue Victor Cousin in, die na de place de la Sorbonne overgaat in de rue de la Sorbonne.

Aan de rechterkant van de straat staat de Sorbonne, gesticht in 1221 als openlucht-universiteit, maar in 1253 door Robert de Sorbon gevestigd op deze plaats. In het begin werd alleen theologie gegeven, want het instituut stond onder supervisie van de paus. Pas in 1529 stichtte François I het Collège de France (achter de Sorbonne aan de rue des Ecoles), waar behalve Latijn ook andere talen werden onderwezen en de humanistische ideeën van de Renaissance voet aan de grond kregen. De Sorbonne is niet te bezoeken (zelfs de studenten moeten zich legitimeren).

De Sorbonne-universiteit werd na de studentenrevolutie in 1968 gesplitst in 13 verschillende universiteiten, waarvan er nog maar een paar in het oorspronkelijke gebouw zitten. De rest ligt verspreid over Parijs en omgeving.

De place de la Sorbonne is een aardig voetgangersplein met cafés en restaurants. Midden op het plein staat een standbeeld van Auguste Comte, vaak door studenten versierd. Comte was in de 19e eeuw wiskundige en filosoof en hoort tot de grondleggers van de sociologie.

De kapel aan de place de la Sorbonne met de graftombe van Richelieu kan alleen bezocht worden als er een tentoonstelling is.

Sla linksaf de rue des Ecoles in en ga daarna rechtsaf de boulevard Saint-Michel op tot aan het metrostation Cluny-la-Sorbonne.